

EDUKAČNÍ PROCES V OPTOMETRISTICKÉ PRAXI

Základní pojmy v edukaci

- **Edukace** = proces soustavného ovlivňování chování a jednání jedince s cílem navodit pozitivní změny v jeho vědomostech, postojích, návycích a dovednostech.
- Edukace je výchova a vzdělávání jedince
- Výchova
- Vzdělávání

Edukační proces

- **Edukační proces** – lidská činnost, při které dochází k učení (záměrné/nezáměrné)
- Od prenatálního života až do smrti
- Do edukačního procesu vstupují 4 determinanty:
 - Edukanti a jejich charakteristika
 - Edukátor
 - Edukační konstrukty
 - Edukační prostředí

- **Edukant** – subjekt učení; bez rozdílu věku a prostředí
 - Individuální osobnost, která je charakterizována fyzickými, afektivními a kognitivními vlastnostmi.
- **Edukátor** – aktér edukační aktivity
- **Edukační konstrukty** – plány, zákony, předpisy, ed. standardy, ed. materiály, které ovlivňují kvalitu edukačního procesu
- **Edukační prostředí** – místo, kde proces probíhá. Jeho charakter ovlivňují ergonomické podmínky (osvětlení, barva, zvuky, prostor, ...) i sociální klima a atmosféra edukace

Edukační proces v optometristické praxi

5 fází procesu

1. Zhodnocení/posouzení edukanta
2. Vyhodnocení edukačních potřeb
3. Projektování (cíle, zásady, formy, metody pomůcky a technika, edukační plán)
4. Realizace edukačního procesu
5. Hodnocení edukačního procesu

1. Zhodnocení/posouzení potřeb

- Sběr informací – subjektivní/objektivní informace
- Primární nebo sekundární zdroj informací

2. Vyhodnocení edukačních potřeb

- Stanovíme na základě sebraných informací a jejich následné analýzy
- **Edukační potřeba** – deficit v oblasti vědomostí, dovedností, návyků a pozitivních postojů edukanta ke svému zdraví, kdy tyto nedostatky mohou negativně ovlivnit zdraví edukanta v současnosti i v budoucnosti

3. Projektování edukace

- Proč? (cíl)
- Koho?
- Co?
- Jak? (forma a metoda)
- Kdo a kdy?
- Kde a za jakých podmínek?
- S jakým výsledkem?

Didaktické formy edukace

- Dle organizačního uspořádání interakce lektor a posluchač:
 - **Individuální**
 - **Skupinová**
 - **Hromadná**

Edukační metody

- Jde o cílevědomé a promyšlené působení edukátora, která aktivizuje edukanta v jeho učení tak, aby byly efektivně naplněny cíle učení
- **Teoretické** (přednáška, seminář, přednáška s diskuzí, ...)
- **Teoreticko-praktické** (projektové metody, programová výuka, ...)
- **Praktické** (instruktáž, stáž, exkurze, ...)

Instruktáž a praktické cvičení

- **Instruktáž** je teoretický úvod před praktickou činností, kdy se edukant seznamuje s určitým pracovním postupem, aby získal určitou psychomotorickou schopnost
- Ukázka praktické činnosti za slovního komentáře
- **Praktické cvičení** – vlastní nácvik pracovní činnosti

Další používané edukační metody

- Rozhovor
- Vysvětlování

Edukační a komunikační proces v optometristické praxi

- Příchod a oslovení klienta
- Sběr informací, osobní data, anamnéza
- Refrakce
- Výběr brýlové obruby a brýlových čoček
- Zácvik a poučení klienta při aplikaci kontaktních čoček
- Výdej zakázky

